

Nrő. 4.

A' FELS. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

Indult Bétsből, Pénteken Julius 11-ik napján
1806-ik éfztendőben.

B é t s.

Fő Tisztelendő Kürbéli György Esztergo-
mi Kanonok urat Fő Tisztelendő Mandich úr he-
lyébe, Pristiniai Tituláris Püspökké és a' Királyi
Magyar Helytartó Tanátshoz valóságos Tanátso-
sá nevezni; méltóztatott ő Felsége.

Török Birodalom.

Konstantinápolyból Jun. 15-ken. A' Portánál
egy idő óta azt lehet észre venni, hogy vizen szá-
tazon való hadi erejét kettőzteti. Az Asiai szélén
Scutari mellett 18 ezer emberei gyakorolják mago-
kat az Europai ujj hadi tudományban, hogy a'
szükség kívánván azonnal által lehessen őket a'
Kahálison hozni, és haszonra lehessen fordítani.

B

Már 30 ezer emberből álló olyan serege van a' Portának, a' mely ezen ujj hadi tudomán szerént van gyakoroltatva. Az Asiai Kormányozozókhoz, ismét parantsolat küldtetett, hogy még több fegyveres seregeket állítsanak hadi lábra, 's iadítsanak útnak Konstantzinápoly felé.

A' nagy számmal összegyülekező Török armádiának tsak az előljáró csoportjai, a' mellyek tsak valami 40 vagy 50 ezer emberből állanak, fognak tsatázni a' Szerviaiakkal, a' több seregek tsak mint tartalékok, ugy fognak bizonyos helyeken táborba szállani.

Körülbé 140 vagy 150 ezerre tehetjük az előállításra kirendeltetett Török armádiát; a' melynek tsak egy és nem nagy részetskéje is meg feleltet a' Szerviaiaknak: a' több részével gyaníthatóképpen egyéb czélozása lehet a' Portának.

A' Kaguzai és Montenegrinus határokról Jun. 25-kén. Hitelesen lehet kihozni a' Porta és Frantzia Ország között fel állott politikai ujj környülállásokból, valamint szintén a' Dalmátziában már összegyülekezett 's oda még most is gyülekező Frantzia seregnak számos vóltokból, hogy egy 50 vagy 60 ezer emberekből álló Frantzia sereg segítségére fog a' Portának Szervia ellen menni, a' mely szolgálatért késésgkívül a' Porta is rá fogja magát néminémű áldozat tételekre venni. Tengeri hadi készületivel pedig nevezetesen az ólta, hogy a' Dardanelláknál *Korsu* felé több Orosz fegyveres népet által botsátani nem akar, és az Angliával való kötésit meg ujjítani nem akarja, oda láttatik czélozni, a' Porta, hogy hadi hajói által az Adriaai tengeren tsinálhasson könnyebbülést a' Frantziáknak, 's nyithasson, az Orosz és Anglus hajoknak innen való kiszorittatá-

sok által, útát a' Frantziáknak arra, hogy ezen tengeren szabadon szállíthassák seregeiket és hadi készületeiket által Cattaróhoz, és az ő egyéb Dalmatziai partjaikra. Ugy vélekednek azonközben némely Török politikusok, hogy a' tsendes de vigyázó Minister *Fox* meg fogja előzni ezen dologban a' Portát, 's ennek hadi hajóira előbb rájuk küldi a' maga számos hajóit, mint sem az Adriai tengerre érkezhetnének. Beszélik, hogy az Anglus Követ nem soká ide fogja hágnyi Konstantzinápolyt.

Frantzia Birodalom.

Az itt kijövő ujjságokban már most rend szerint lehet a' Párisi tikkely alatt Raguzai, Cattarói, és egyéb Dalmatziai tudósításokat találni. Hogy az Oroszokkal egygyesült Montenegrinusok Raguzából a' Frantziákat kiverték volna, ez ugyan még eddig csak fundamentom nélkül való hírnek lenni tartathatik: hanem, hogy a' Frantziák és Montenegrinusok között véres özsze tsapások gyakran esnek, ezt a' *Monitör*ből is látni lehet, a' melyben ismét ilyen tudósítás jött-ki: — „

„Raguzából Jun. 9-kén. Négy ezer Montenegrinusok egy Orosz tsoport által segítettvén, a' Raguzai határookra bé nyomultak; a' Cagnioli nevű térséget tüzzel és vérrel bé borították: olyan barbarusságot követtek el, a' mellyet nem lehet képzelni. Megszemlélésekre ezen seregeknek négy száz Frantziak elküldettvén, ezek tartóztatták őket addig, míg Gen. *Lauriston* az ő számok felől tudósíttatván 1500 embert küldött *Teste* nevű Oberster vezérlése alatt ellenek. A' tsatázás elkezdődött, és a' Barbarusok az ő hegyeik közzé vissza nyomattattak.

Német Birodalom.

Regensburgból Julius 1. ső napján. *Genga Őt* által adá a' Diétának azon meghitelező levelet, a' melynél fogva Pápa ö Szentségétől, mint a' Romai Sz. Szék Nuntziussa ide küldtetett, és a' melynek foglalata ez: — „

Hetedik Pius, &c. Igen szeretett fiunk a' Krisztusban! Tisztelendő atyánkfia! Igen szeretettfiaink a' Krisztusban! Kedves és nemes gyermekeink, köszöntés és áldás minnyájotoknak. Minthogy mi noha érdemetlenül az egész Ekklesiának fejévé rendeltettünk, első gondunknak kell tartanunk azt, és minden törekedéssel azon kell lennünk, hogy a' Katholika Vallás sehol semmi kárt ne valljon, hogy minden akadály, a' mi az ő gyarapodásának ellent álhatna, az útból el háríttathassék. Hogy tehát ehez képest mind azok a' nagy sérelmek, a' mellyek a' Német birodalomban történt változások miatt a' Vallást 's az Ekklesiának jussait is érdekelték, a' dolognak jó moddal való megfontolítása és meg vizsgálata után ismét jóvá tétethessenek, 's mindezek tsendes és bátorságos lábra helyheztesdthessenek: ezen végre küldünk hozzátok, mint rendkívül való Nuntziust, egy olyan embert, a' ki magát önnön virtusai által éppen úgy mint familiájának törzsökös nemessége által megkülönböztette; 's a' ki egyszersmind a' Német birodalom történeteinek leírásában is igen jártas 's előttünk igen betses érdemű ember, t. i. Tisztelendő atyánkfiát *Hannibált*, Tyrusi Erseket, a' kiré biztuk, hogy ezen fontos tárgyon nagy szorgalmatossággal dolgozzék a' mi nevünkben. Kérünk tehát benneteket, hogy néki mindenekben, a' mi felett véletem alkuhozni fog, mint magunknak olyan hitelt adjatok, a'

melly után és egyszersmind a' mi jó akaratunknak zálogát, a' mi Apostoli áldásunkat, a' leg tellyesebb szeretettel adjuk néktek, Kedves Fiam a' Kristusban Tisztelendő Atyámsia, etc.

„Költ Rómában, a' Halászyürü alatt Máj. 17-kén, 1806-ban. Országlásunknak 7-ik esztendejében.

A' titulussa ezen Nuntziusi levélnek e' vólt.: A' mi igen szeretett, és Romai Császárrá választott Fiunknak a' Kristusban, Ferentzének; a' mi Tisztelendő Atyánkfiának Tódor Károlynak, Regensburgi Erseknek, a' Római Sz. Birodalom Választó Fejedelminek; 's ezen Birodalom egyéb Rendjeinek, valamint szintén a' Regensburburgi Dietára öszszegyülekezve lévő minden Ministereknek.

Swéd Pomerániából Junius 24-kén. Király ö Felsege szükségesnek itélvén, a' maga Pomerániai Országlószékének tagjait elosztatni, a' dolognak okát ilyen hirdetés által tétette közönséggé.

„Ö Swéd Királyi Felsegének, Daniai és Norvegiai Örökösnek, Schleswigi és Holsatziai Hertzegnek &c, &c. nevében — En, Báró. *Essen Henrich*, az én Hegyelmes Uramnak igen megbizott embere, Pomerániai és Rügeni Kormányozó, a' Greifswaldi Akademia Kancellariussa, etc, etc, hírül adom, hogy ö Felsege az én Királyom és Uram nékem megparantsólta, hogy a' Pomerániai Országlószéknek elosztatását közönségesen hirdettessem ki, a' melyhez képpest az ország' minden lakosainak adom tudokra —

„Hogy ö Királyi Felsege e. h. 18-kán költ írása által nékem tudomra adta légyen, melyly nagy tsudalkozással és kedvetlenséggel esett volna értésire az, hogy a' Pomerániai közönséges felkelésnek

elintéztetését illető tanácskozásnak alkalmatosságával az Országlószéknek tagjai nagy részint, az ő Felségétől kiadatott nyilvánosságos rendelést és parantsolatot féretévén, magokat büntetésre méltó engedetlenségnek bűnébe elegyítették: a' melyre nézve ő Felsége, annak eltávoztatására, hogy jövendőben is magokat efféle történetek elő ne adhassák, a' maga Pomerániai Országlószékének tagjait eloszlatni kegyelmesen jónak találta, meparantsolván nékem egyszersmind azt, hogy eunekutánna az ő Felsége Német tartományaiban, egyedül csak az ő F.gétől egyenesen jövő rendeéseket és parantsolatokat töltessem-bé.

„Ezen hozzám intézett írása ő Felségének az eddig való Országlószék' Tanátsházának ajtai előtt közönségesen elolvastatott fel, a' melly után ezen Országlószéknek foglalatossági azonnal megszűntek; ezen nyilatkoztatásról pedig olyan rendelést tétett, hogy közönséges nyomtatásban kiadattassék, az utákra kifüggesztessék, és a' közönségek előtt a' prédikáló székekből felolvastassék.

A' minap emlékezet tétett volt a' közönséges levelekben, affelől hogy a' Pomerániai népnek közönségesen fel kelt csoportjait honnyaikba széllyel oszlatta volna tovább való rendelésig a' Király, a' mélly történet akkor békességes jelnek ítétett lenni, semmi emlékezett nem tétettvén a' felől, hogy a' Pomerániai Rendeknek és az Országlószéknek ellenére lett volna az. — A' fegyveres népnek széllyel oszlattatása után több réguláris fegyveresek rendeltettek Swétziából Pomerániába által, és a' Stralsundi erősségeken sokkal inkább kezdettek dolgozni, mint az előtt, 's a' vár körül lévő hazak minden esetre megöetsültettek, hogy abban az esetben,

ha t. i. szükség kívánván lerontatnának, 's ezeknek helyekre is oltalom bástyák, sántzok, és árkok készíttetnének a' tulajdonosok' kára megfordíthatas-
sék — A' Stralsundi erősségek Igazgatójává Oberst-
lieutenant és Fő Adjutáns Báró *Sparren* tétettetett.

Hollandiai Birodalom.

Hágából Jun. 24-kén. Király és Királyné ő F.gek tegnap tartották ide való pompás bájöveleket a' szomszéd kastélyból. Egyenesen a' Törvényhozó Gyűlés' seregébe menvén, a' Király a' thronusba a' Királyné pedig egy magass és pompás székre béültek. Ezen idő alatt meg nem szűnt az éljen kiáltás. A' fő hatalmasságú tagok helyeikről felkelvén, 's a' thronus mellé közelítvén a' következő hitet tették-le hallható szóval: *Esküszöm, hogy a' Konstitúció szerint való törvényekhez engedelmes és a' Királyhoz hűséges leszek.* — A' Király egy alkalmatosság szerint való beszédet intézett a' thronusból a' fő hatalmasságú Gyűlés' tagjaihoz, a' mellyel bérekesztődtek ezen szolennitások, a' melyeknek nevezetesebb környülállásai ezek voltak:

A' napnak innepi vóltát reggeli 6 orakor 33 ágyú lövések jelentették. Ő Felségek után ezen város Kommendánsa General-Lieutenant *Nogues* és a' Testörzö sereg vezére General Major *Collart* mentenek ki a' kastélyba, a' mely felé az út mindenütt meg vólt rakva Hollandus és Frantzia katonasággal. Ő Felségek 12 orakor indultak meg béfelé, a' mellyet hasonlóképpen 33 ágyú lövések adtak hírül. A' czimeres Heróld, a' Lovas Testörzök, a' Státusposták, a' Státustanátsosok 3 hintókban, az Admirálisok egy hintóban, a' Ministerek kettőben jöttek egymás után; ezeket követték a' Korona Nagy

Tisztjei, 's ezeket magok ö F.gek, hintójokat Generálisok és Istálómesterek vévén körül. A' sereget egy Huszár csoport rekesztette bé. A' Rendek palotájához érkezvén, ezeknek 4 Követeik által fogadták ö F.gek. Le üvén a' Király, a' kalapját a' fejire tette: a' fő hatalmasságú Rendek, a' kik eddig hajadon fővel voltak hasonlóképpen sejtették a' Király után kalapjaikat. A' tronust a' Korona Nagy Tisztjei, a' Ministerek, Czeremoniamesterek &c, vévék körül, a' kik az egész czeremonia alatt hajadon fővel voltak.

Leülvén a' Király, a' fő czeremoniamester *Goes* felállott, magát meg hajtotta, a' Királyhoz fordúlt, 's hogy mit méltóztatik parantsolni tudakozta, 's azt megértvén azt a' Rendek Gyűlése' Elölülőjének megmondotta, a' ki felállván a' thronus eleibe ment 's a' hűség' hitét az Evangeliumon letette. Hasonlóképpen elő hivattattak rendre a' több tagok egyenként idösségek szerént. A' kastélyba való visszamenetelek alatt is szünet nélkül hangzott a' nép között az *éljen a' Király! éljen u' Királyné* kiáltás!

▲ város és Kastély között lévő útan néhány gyözedelmi kapuk voltak felállittatva, ilyen irásokkal: *Hic ames dici Patër atque Princeps — Hollandiæ Regi Civitas Hagana, &c.* — Ma nagy világosítások lesznek városunkban, az ido nem lévén tegnap kedvező, &c. —

A' Király' beszédje, mellyet a' Rendekhez intézett, e' völt: — „

„Uraim! Midőn a' nemzet követei nékem ezen thronust, a' melyre ma ültem, ajánlották volna, azt én csak azzal a' meggyőződéssel fogattam el, hogy hogy azt az egész nemzet kívánnya, és hogy én arra

mindeneknek bizodalnok és szükségek által hi-
vattatom. Az ország' nevezetesebb közönséges tiszt-
vi előinek bélátásokba, buzgoságokba, és jó haza-
fiuságokba, különösen pedig Követ Urak, a' tiéi-
tekbe helyheztetvén bizodalmmat, félelem nélkül rá
vetem magamata' nemzet' mindenszevedésej mély-
ségének meg méregetésére. Annak eleven kép-
zelése által lelkesítetven, hogy ezen jó népnek bol-
dogításában fogok fáradozni, és remenséget kap-
ván, hogy ezen igyekezetemet valaha elérhetem,
meg folytottam magamban azt az érzékenységet,
a' mellyet mind ez ideig életem boldogságának tar-
tottam, és a' mellyre magamat alhatatosan el hatá-
roztam vala. Réá tudtam magamat hazámpak meg
változtatására venni, meg tudtam szünni egyedül és
egészszén Frantzia lenni, minekutánna egész életem-
met arra áldoztam fel, hogy telyes tehetségem sze-
rént véghez vigyek mindent, a' mit a' Frantzia ne-
vezet megkívánhat azoktól, a' kiknek azt hordoz-
ni szerentséjek van. Meg tudtam egygyezni, ab-
ban, hogy leg előbször megváljak attól, a' ki
gyermekségem ólta fogva tartotta szeretetemet és
az ő tselekedetein való tsudálkozásomat; hogy el-
veszessem nyugodalmmat és azt a' függetlenséget,
a' mellyel nem bírhatnak azok, a' kiket az Egek or-
szágiásra hívnak; hogy elhagygyam végezetre azt,
a' kinek eltávozása még a' leg tsendesebb időkben
is irtózásomra szolgált, és jelenléte elenyésztette a'
Vszedelmeket

„Én mind ezekben megegygyezhettem, és ha
még eddig meg nem egygyeztem volna is, megegy-
gyezném mostanában, minekutánna azon népek a'
mellyeknek vidékeiken keresztül jöttem, az ő hoz-
zam való járulások, örvendezések, és bizodalnok-

nak nyilatkoztatása által meggyőztek affelől, hogy ti (Követek) valóságos tolmácsai voltatok a' nemzetnek, 's minekutána kiváltképpen mostanában egészen meggyőzettetem a' felől, hogy a' ti buzgóságotokhoz, hazátok boldogsága eránt való hajlandóságotokhoz, és erántam viseltető bizodalmatokhoz 's hűségetekhez tökéletesen számot tarthatok. —

„Uraim! Ez az a' nap egyedül az, a' melyen a' Szövetséges tartományoknak valóságos függetlenségük kezdődik. Az el telt századokra való egygyetlenegy tekintet meg győzhet bennünket affelől, hogy állandó országlásatok, bátorságos sorsotok, és igazi függetlenségetek soha nem volt. Azoknak a' nevezetes népeknek idejekben, a' melyeknek most szolgáltak, majd ismét hadat folytattatok ellenek, t. i. a' Frankok és a' Napnyugoti birodalom alatt, sem függetlenséggel sem nyugodalommal nem bírták tartományaitok, valamint szintén a' következő időkben a' Spanyolok alatt sem. A' ti öszszeszoövetkezésteknek ideje előtt folytatott sok féle hadakozásaitok, nemzetetek' ditsőségét nevelték, törvényességeket, megrettenthetetlenségeket' és betsületességeket, a' melyről örökké híresek voltak, meg erősítették: hanem, sem nyugadalmat sem függetlenséget nem szerettek néktek, még az Orániai Princzek alatt sem, a' kik ha szintén mint vezérek és politikához értő emberek országotoknak hasznok voltak is, annak tsakugyan sok nyughatatlanságot okoztak, az által, hogy olyan hatalmat akartak elérni köztetek, a' melyet a' nemzet nékiek engedni nem akart.

„A' közelebb lefolyt esztendőök alatt, midőn a' képzeletekben álló felemelkedés és Európának kö-

zónséges megrázkodása ily sokáig felfüggesztve tartották a' tsendességet, Hollandiának nyugodalma és függetlensége nem lehetett. Eunyi viszontagságok, rázkodások, és veszedelmek után, még pedig abban az időben, midőn a' nagy birodalmak magokat még megnagyobbították, kormányoztatásuk módját és erejüket egy bizonyos pont mellett jobban egygyesítették, ezen országnak lehetetlenség vőlt, bátorságot, állandó országlás' módját, és valóságos függetlenséget találni a' mérséklett Monarchián kívül egyébben; a' melly Országlás' módját eleitől fogva és egymás után minden népek, ha mingyár nem tsupa tökéletesnek is, de legalább leg tökéletesebbnek és olyan tökéletesnek lenni megesmérték a' milyen tsak a' nemzetek között lehetséges. Ha az emberek olyan tökéletesek lehetnének, mint azt az elme béli okoskadás és az ifiúság béli megsalattatás akarják elhíttetni, így igaz hogy el lehetne a' társaság az egy főnek országglása nélkül; a' törvények böltsességgel hozatnának, 's akadály nélkül önként bétöltetnének; a' virtus győzedelmeskedne és jutalmat kapna, a' bűn számkivettetődne, 'sa' rosszak semmit nem félhetnének: hanem, mind ezek tsak képzelődések, megsalattatáson fundálódnak, rövid ideig tartanak, és nem soká meggyőzetteünk a' tapasztalás által arról, hogy hathatósabb eszközökre van szükségünk.

„A' Monarchiai országglás' modja sem elégséges azonközben egy olyan országra nézve, a' mely hatalmas ugyan de még sem elég hatalmas a' maga fekvésére nézve, a' melly tekintetben első nagyságú tengeri és szárazon való erőre volna szüksége. Egy olyan Europai nagy Hatalmassággal való szövetségre vőlt 'hát néki szüksége, a' kinek

barátságára felől örökre bizonyossá tételőhessék, a' nélkül, hogy az ő függetlensége valaha valami változást kéntelenítették a' miatt szenvedni. —

„Ez az Uraim, a' mit a' nemzet most végre hajtott; ez a' szélja az ő Konstituczió szerént való törvényeinek. Midőn én egy ilyen dicsőséges hivatallal fel ruháztatva 's midőn azon nemzet közepette lenni látom magamat, a' melly az én gondoskodásom és hajlandóságom által örökre az enyim leszz és marad, kevélységgel szemlélem, hogy ez a' nemzet nékem az Országlásra és a' hozzá való bizakodásra két nagy eszközöket szolgáltat, ugymint a' lakosoknak tisztesség szereteteket, és virtusaikat.

(A' végezte a' jövő postán.)

Spanyol Ország.

A' Spanyol Országlószerk Cuba szigetén igemelésen elintézte, hogy miként tehesse szabaddá a' Szeretseneket az ő tulajdonosaiknak megkároztatások nélkül. Mihelyest egy Szeretsen a' szigetre kitétetik, annak neve azonnal egy törvényes laistromba irattatik, azzal a' summával együtt, a' mennyin ötöt az ő tulajdonossa vásárolta. Minden tulajdonos tartozik a' hétnek ó napjai között egygyet a' Szeretsennek engedni, hogy azon a' maga számára dolgozhassék. Mihelyest magának annyit kereshetett, a' mennyi az ötöd része annak a' summának, a' mellyen ötöt az ő ura vette, ezen keresményét az urának által adja, a' ki az után minden héten 2 napot tartozik néki engedni. Már'hát két szabad napja van. Midőn ezekenn ismét annyit keres, a' mennyi az ötöd része annak a' summának

a' mellyel ötét az úra vette; ezt megint által adja néki, 's már ekkor három szabad napja van egy héten, és így tovább, míg a' hétnek mind a' 6 napját lefizetvén; egészszen szabaddá leszen a' rab-szolgaságból.

Békességet jelentő jegyzések.

Junius' 5-kétől fogva (így ír a' Leidai Ujjság) foly a' békességről való beszéd — Lord Elgin, Lord Yarmouth, és az el esett Abercrombie' két fiai, a' Fr. országi hadi fogságból Angliába haza bocsáttat-
tak, és a' hír szerént békességes feltételeket vittek által magokkal a' Frantzia Császártól — ezen hírnek nagy hitelességet költsönöz az, hogy ez az igen gazdag Lord Yarmouth kevés napok mulva ismét vissza ment Parisba — hiteles Udvari emberek erősítik, hogy a' Berlini Anglus Követ Jackson, oda megint vissza készül — Adair úrhoz, az ujj Anglus Követhez Bétsbe Kurir küldetett Londonból; hogy Orosz Státustanátsos Oubril urral ő is mennyen Parisba etc. — mind ezeket a' dolgokat erősítik a' Párisi levelek is — ezek írják, hogy Lord Yarmouth Jun. 17-dikén Parisba érkezett bizonyos és olyan híradásokkal; a' mellyekhez képpost nem soká Anglus meghatalmazott Ministeri tulajdonságot fog felvenni — most tehát kételkedjék még is a' békességes alkudozásokon a' ki akar — mi még várakozni akarunk egy kevés ideig ítéletünknek kimondásával.

Monachiumban egy olyan gyermeket műtogatnak mint nagy ritkaságot, a' ki még tsak 15 hónapot élt és már 20 fontot nyom. *Londonban* egy olyan testü fiatal ember műtogatja magát drága pénzért, a' ki kilentz mázsát nyom.

Harmadszori Híradás.

A' Tisza mellett Czibak házával által ellenben a' Tisza-jenői Pusztán vagynak eladandók: Egy 250 darabból álló Gulya. — Egy 90 darabból álló Ménes. — Egy 1300 darabból álló juh-nyáj. — Mind a' három speciesű Marhák igen szép fajájuk. A' kinek kedve volna vagy egygyik, vagy mind a' három speciest meg venni, tractálhat rólok Pesten a' Rochus Kápolnánál Nro 893. a' házi gazdával Vagy pedig Tisza-jenőn a' Számtartóval.

Híradás.

Egy a' Keszthelyi Georgikonban megüresült Pristal-
dusi Stipendiumról.

Valamint már a' mult Esztendőben Keszthelyen Nemes Szala Vármegyében helyheztetett Mező-városban Méltóságos Gróf Tolnai Festetics György Ur ő Nagysága által Georgikon nevezete alatt felállított Gazdaságbéli Institutum' részéről olly Tudósítás tétetett, hogy minekutánna ezen tárgyazat ollyatén maga megállapodására jutott volna, hogy abban a' gazdaságbéli Tudományok' Cursusában már most ama' mindjárt a' nevezett Institutumnak felállításakor jelentett falusi politziabeli Rendtartásokról szólló Tudományok a' Jurisdictionalis dolgoknak tanulásával is öszve kaptos-tattak, mellyek egy Fiskálisnak a' Hivatalbéli kötelességek' tellyesítésében annál inkább elkerülhetetlenül szükségesek, mennél bizonyosabb az, hogy a' Funduális Könyvekre való vigyázat, és az azokban időrül időre elől forduló változásoknak szorgolása, a' Helységbéli Község' ugy az árvák' és Templomok' számadási' megvi'sgálása, nem különben a' Felséges Királyi Törvényes Normativu.

moknak az Uradalmi Hatalom által is leendő elősegítése, egy szóval, az Oeconomico-Cameralis Falusi Politziabéli Rendtartások, egy olly foglaltosságokra magát felszánó Ifju Embernek, a' milyennek egy Fiskálisnak kellett lenni, leg főbb kötelességeit tesszik; azért is azoknak kedvéért, kik a' Törvényes Dolgoknak helyes megtanulása által léptsönként magokat Fiskálisi Hivatalra készíteni szándekoznak, azon Georgikonbéli intézetben egy olly Stipendium határozottatott legyen meg, melly esztendőnként 200 for.búl, azon kívül egy hivatalbéli ruházatra rendelt 100 for.búl, és szabad szállásbúl áll: úgy ezennel azon többszer említett Georgikon' részéről köz hírül adatik, hogy azon Institutumban ismét egy illyen Pristaldusi Stipendium megüresült, mellyre az ollyatén Ifjak, kik ezt meg nyerni kívánnyák, szükséges hogy magokat jövő October hónapnak végéig vagy a' Georgikon gazdaságbeli Oskolának Előjáróinál, vagy az itt Keszthelyen lévő Uradalmak' Törvényes — és Gazdaság béli Directiojánál irásban, vagy személyessen jelentsék, minthogy ezen Stipendium is 1-ső Novemberben, a' midőn a' Georgikonban minden Tudományok' Tanulásának Cursusa kezdődni szokott, veszi kezdetét.

Attúl ki ezen említett Stipendiumnak elnyerésére vágyódik, meg kívántatik az, hogy nem tsak a' Németh, Magyar, és Deák nyelveknek beszéllése, 's írása mellett, ép, és egészséges testi alkotmánnyal birjon, hanem a' Törvénybéli Oskolai Cursust is elvégezte, 's erről, valamint erköltsbéli jó magaviseletéről is hiteles Bizonyosság - Leveleket előmutasson. Ehezképest ezen Pristaldusi Stipendium-

za való felvételen leg inkább a' jó Talentumok, ditséretessen elvégzett Tudományok; és előbbennl erköltsbéli maga jóviselet fognak minden vallás, és Nemzetbéli válagatás nélkül tekintetbe vétetái. A' mi a' Tudományoknak nemeit illeti, az ölyyan Stipendiatus az Urodalmi Fiskális mellett leendő hivatalbéli praxissal a' Georgikonban való gazdaság-bélit is; az ahoz tartózkodó Tudományokkal együtt öszve kaptsolni fogja; utasítást vésszen továbbá az Urodalmi, vagy is Jurisdictionalis Instruction kívül, a' Fiskálisok', és Pristaldusok' számára kidolgozott Rendtartásokban; 's az itten lévő Jóságok' Fő-Directionjánál is; az előladandó alkalmazásokhoz képest az Expeditiók körül fog applicáltatni. Így elnebéli Tehetségeit, és Előmenetelelt maga jóviselese, és fáradhatatlan igyeközéte által megbizonyitván, azon esetben, ha már előbb a' szokott Törvénybéli Censurát ki nem állotta, és az erről való Diplomát, mint valójában felesküdütt Prokátor meg nem kapta volna; ezen Diplomának kinyerésére fog néki alkalmazóság, és költség adatni; 's ehez képest ezen özéljához is ingyen jutván; annakutánna; mint valóságos Pristaldus valamely Urodalmi Fiskális mellé segítségül állandó fizetés-sel fog kitétetni. Ha pedig valaki immár mint Prokátor ide a' Pristaldusi Praxisra jönne, mindjárt ennek elvégzése, és az abból itten adandó magános Censura után egyenessen az említett Hivatalra fog emeltetni. Keszthely Szent Iván Havának 15-dik hápján 1806.

A' Georgikonbeli Tisztseg
által.

P. B.